

Unio-kommunes krav I

mellomoppgjøret 2007

Krav I
13. april 2007 kl. 1300

Tariffoppgjøret 1. mai 2007

1. Innledning

En forutsetning ved hovedtariffoppgjøret i 2006 var bl.a. at den totale lønnsveksten i KS-området fra 2005 til 2006 skulle være større enn den samlede lønnsveksten for industriarbeidere og industrifunksjonærer.

I stedet for å tette lønnsgapet mellom de to sektorene, kan Unio konstatere at lønnsgapet har økt ytterligere.

2. Grunnlaget

Det vises til HTA- Kap.4.A. Regulering 2. avtaleår

"Før utløpet av 1.avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom KS og forhandlingssammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår"

Partene avtalte ved hovedoppgjøret i 2006 tillegg for 2007. Disse tilleggene - gitt med virkning fra 1. mai 2007 - samt overhenget inn i 2007 og avtalt glidning for 2007, utgjør en forventet lønnsvekst fra 2006 til 2007 på 3 ¼ for ansatte i kap.4.

3. Lønnsutvikling 2003-2007

Årslønnsutviklingen de senere årene for enkelte sektorer fremkommer av tabellen nedenfor (kilde TBU/TBSK)

	03-04	04-05	05-06
Ind.arbeidere(NHO)	3,6	3,5	3,6
Ind.funksj.(NHO)	3,8	4,3	4,6
Industrien (NHO)	3,8	4,0	4,3
KS (totalt)	3,8	3,4	4,0
Kap 4	3,8	3,4	4,0
Kap 4B	3,9	3,8	4,8
Kap 4C	3,2	3,0	2,6

Ulik lønnsutvikling mellom sektorer og innen sektorer, herunder lønnsutviklingen mellom kvinner og menn, utfordrer årets tarifforhandlinger.

Unio konstaterer at ansatte med sentral lønnsdannelse har et etterslep som kreves kompensert ved tariffrevisjonen 1. mai 2007.

4. Økonomiske utsikter.

Norsk økonomi har vokst kraftig de siste tre årene. Lønnsomheten i bedriftene er svært god, og arbeidsledigheten har falt markert, særlig gjennom 2006. Årsgjennomsnittet for 2006 ble 3,5 prosent mot 4,6 prosent i 2005. AKU-tall for perioden november 2006 - januar 2007 viser at ledigheten er kommet ned i 2,7 prosent. Den laveste ledigheten i forrige høykonjunktur ble målt til 2,8 prosent.

Prognosene fra Finansdepartementet, Norges Bank og Statistisk sentralbyrå peker alle i retning av en fortsatt høy aktivitetsvekst i fastlandsøkonomien i 2007. Arbeidsledigheten antas å bli enda lavere enn i 2006.

Med den bedrede kommuneøkonomien, bør noe av disse midlene brukes til å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft i kommunesektoren.

Det stramme arbeidsmarkedet, de økonomiske utsiktene og arbeidsgivers konkurranse om kvalifiserte arbeidstakere vil etter Unios mening måtte medføre at KS som arbeidsgiver må legge forholdene bedre til rette for, på kort og lang sikt, å beholde og rekruttere arbeidskraft.

5. Økonomiske krav

Unio vil på denne bakgrunn kreve at den økonomiske rammen ved årets oppgjør baseres på den samlede lønnsveksten for industrien innen NHO-området, samt mindrelønnsutviklingen for de kommunalt ansatte med sentral lønnsdannelse.

- Den disponible rammen benyttes til **sentrale** tillegg til alle ansatte med sentral lønnsdannelse, som ivaretar utdanningsgruppene lønnsutvikling. Minstelønnssatsene heves tilsvarende. Størrelse og innretning vil vi komme tilbake til under forhandlingene.
- Tillegg gis med virkning fra 1. mai 2007

6. Øvrige krav

6.1 Ufrivillig deltid

Mange arbeider ufrivillig deltid. Unios standpunkt er at det å arbeide heltid skal være en rettighet for alle, og at deltid skal være en mulighet

Det må nå tas et krafttak for å redusere uønsket deltid. Her ligger en betydelig arbeidskraftsreserve. Arbeidsgiver har et særlig ansvar for å redusere bruken av ufrivillig deltid.

6.2 Ny stillingskode med krav om mastergrad

Unio viser til Riksmeklingsmannens møtebok av 24. mai 2006.

"Bruken av og endelig plassering av stillingskode 0000 med krav om mastergrad skal drøftes av partene i tariffperioden med sikte på endelig avklaring innen 30. april 2007."

Unio krever at punktet fra Riksmeklingsmannens møtebok følges opp, og at partene drøfter bruken av stillingskoden i kap.4. Dette skal ikke medføre dublering av stillingen i kap. 4 og i øvrige kapitler.

7. Bærum og Lørenskog

Forhandlingsresultatet forutsettes tilpasset Bærum og Lørenskog kommuner.

Det tas forbehold om nye/og eller endrede krav under forhandlingene.

Vedlegg: Tariffpolitisk uttalelse 2007

Tariffpolitisk uttalelse 2007

Unio vil legge vekt på:

- **En vid tolkning av frontfaget. Den samlede lønnsveksten i konkurranseutsatt sektor legges til grunn når det forhandles om ramme og profil i øvrige oppgjør.**
- **Heving av lønnsnivået for utdanningsgrupper i offentlig sektor.**
- **Økt verdsetting av utdanning, kompetanse og ansvar for å rekruttere og beholde kompetent personell. Risiko må kompenseres.**
- **Likelønn og kamp mot verdsettingsdiskriminering.**

Kompetanse er svaret, ikke billig arbeidskraft

Utviklingen i norsk økonomi er god. Sysselsettingsveksten har vært meget høy. Aldri før har så mange vært i arbeid. Både den registrerte ledigheten og ledigheten målt ved SSBs Arbeidskraftundersøkelse (AKU) har falt kraftig det siste året. Mye tyder på fortsatt bedring. Like fullt er 71.000 mennesker helt arbeidsledige ifølge de sesongjusterte AKU-tallene for 4. kvartal 2006. Antall delvis arbeidsledige har steget med 2.000 siste år til 97.000. Samlet representerer de helt arbeidsledige og de delvis ledige et arbeidstilbud på 84.000 heltidsjobber, 31.000 færre enn i samme kvartal året før.

Det må nå tas et krafttak for å redusere uønsket deltid. Her ligger en betydelig arbeidskraftsreserve. 15.000 av de deltidssysselsatte ønsker å jobbe mer. Særlig har kommunesektoren og sykehusene et stort ansvar for å rydde opp i de mange deltidsstillingene.

Den høye etterspørselen etter arbeidskraft må snus til noe positivt. 700.000 er utenfor det ordinære arbeidsmarkedet. Arbeidsledige og andre som går på midlertidige inntektssikringsordninger må nå sluses over i arbeid. Fellesskapet må stille opp for dem som sliter med å komme i jobb. Jo flere som går fra trygdeytelser til arbeid, jo større blir den langsiktige gevinsten for den enkelte og for samfunnet. Vi må ikke komme dit at de som ikke finner jobb i dagens arbeidsmarked stigmatiseres. Forskjellen mellom den kompetansen de arbeidsledige har, og det som kreves for å besette de ledige jobbene er ofte stor. Arbeidsmarkedstiltakene må derfor holdes på et høyt nivå.

En mer aktiv politikk for å få folk i arbeid er viktigere enn å satse ensidig på import av arbeidskraft. Knapphet på arbeidskraft og kompetanse er et sunnhetstegn, og vi må bruke arbeidskraften der den gjør mest nytte. En virksomhet som ikke er villig til eller tåler å betale tariff lønn, fortjener ingen plass i vårt arbeidsmarked. I offentlig sektor blir det stadig vanskeligere å rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Offentlige arbeidsgivere må kunne konkurrere om kompetanse på lik linje med private virksomheter.

Kamp om arbeidskraften - personellbudsjett for kompetanse og kvalitet

Realinntektene for folk og samfunn har vokst kraftig de siste årene. Økte inntekter øker ikke bare forventningene om bedre velferdstjenester, men de politiske prioriteringene går i samme lei.

Unio støtter en rekke av Soria Moria-erklæringens målsettinger og prioriteringer. Vi vil ha full barnehagedekning, redusert makspris og økt førskolelærertetthet i barnehagene, økt lærertetthet i grunnskolen og videregående skole, økt timetall i småskolen, flere ansatte med relevant kompetanse i helse, pleie og omsorg i kommunene og sykehusene, flere forskere, flere prester og flere politifolk. Det må være større samsvar mellom oppgaver og ressurser. Bare for Unios grupper betyr Soria Moria 33.000 flere ansatte i årene 2006-2009.

Veien til Soria Moria synes lang, mye gjenstår. Unio krever at regjeringen for den siste halvdel av denne stortingsperioden legger fram et personellbudsjett for offentlig tjenesteproduksjon som viser hvordan målene kan nås. Kompetanse og kvalitet må sikres når de offentlige tjenestene bygges ut, og utdanningskapasiteten må økes tilsvarende.

Inntektspolitisk samarbeid

Unio ønsker et tett inntektspolitisk samarbeid der utdanning, kompetanse og ansvar verdsettes høyere slik at verdiskaping og velferd sikres. Inntektspolitikken skal samlet bidra til en gunstig økonomisk utvikling og et godt samarbeid mellom offentlig og privat sektor. De inntektspolitiske rammer må legge lønnskostnader for både arbeidere og funksjonærer til grunn. De siste 5 åra har funksjonærene i industrien hatt en årlig lønnsvekst som i gjennomsnitt er om lag 1 prosentpoeng høyere enn for arbeiderne. Fra 2005 til 2006 var denne forskjellen 1¼ prosentpoeng.

Unio har registrert at Norges Bank truer med å sette opp renta mer enn tidligere antydte dersom lønnsveksten blir høy. Vi vil advare mot å gjøre de samme feilene som i 2002. Det er bedre å la handlingsregelens planlagte svekkelse av konkurranseutsatt sektor komme gjennom noe høyere lønnsvekst. Det var utgangspunktet når økte oljeinntekter skulle fases inn i økonomien og er en fornuftig tolkning av det nye samspillet mellom pengepolitikken, finanspolitikken og inntektspolitikken som kom i 2001. En kraftig renterespons på noe høyere lønnsvekst vil styrke krona og i større grad ramme konkurranseutsatt virksomhet. Dette vil gi mer ensidige omstillinger og større omstillingskostnader slik vi så i 2002.

Unio legger særlig vekt på å bedre likestillingen mellom kvinner og menn i arbeidslivet. Hovedårsaken til de store lønnsforskjellene mellom kvinner og menn er verdsettingsdiskriminering og det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. Offentlige virksomheter har et særlig ansvar. Det er der vi finner det største lønnsgapet mellom kvinner og menn og flest kvinner som jobber deltid. Likelønn er derfor også en utfordring for politikerne. Partene i arbeidslivet og de tradisjonelle lønnsoppgjørene klarer ikke denne jobben alene.

Unio vil motvirke verdsettingsdiskrimineringen av store kvinnedominerte grupper i offentlig sektor. Arbeidsmarkedet er preget av at kvinner og menn arbeider innenfor ulike næringer, sektorer og yrker. I privat sektor arbeider om lag halvparten av alle menn i yrker som har mindre enn 10 prosent kvinner. I offentlig sektor er store yrkesgrupper som sykepleiere og førskolelærere sterkt kvinnedominert. Det er viktig å tette lønnsgapet mellom kvinnedominerte- og mannsdominerte grupper og mellom kvinnedominerte grupper i offentlig sektor og mannsdominerte grupper i privat sektor.

Unio mener at det må være rom for endringer i relative lønninger for å heve lønna til utdanningsgrupper i offentlig sektor. Offentlig sektor må i sterkere grad bruke lønn for å rekruttere og beholde kompetanse. I Norge er avkastningen av utdanning lavere enn i andre OECD-land. For store grupper i offentlig sektor er det ingen eller negativ avkastning av å ta høyskole- eller universitetsutdanning sammenliknet med dem som går ut i jobb rett etter videregående skole. Lang utdanning etterfulgt av jobb i offentlig sektor må framstå som et mer attraktivt karrierevalg. Myndighetene må ta et større ansvar for å redusere lønnsgapet mellom utdanningsgrupper i offentlig sektor og utdanningsgrupper i privat sektor.

Unio vil ha:

- et inntektspolitisk samarbeid basert på troverdige og likeverdige parter, og en inntektspolitisk ramme der både arbeider- og funksjonærlønn inngår
- en lønnsdannelse basert på en tonivåmodell med både sentrale og lokale forhandlinger
- en bedre lønsmessig verdsetting av utdanning, kompetanse, ansvar og risiko - derigjennom også å ivareta likelønn.

Et inntektspolitisk samarbeid med en slik lønnsdannelse vil også være et viktig bidrag til en samlet politikk for full sysselsetting.

Økonomisk bakgrunn

Veksten hos Norges handelspartnere er høy, men ventes å avta noe i år særlig grunnet svakere vekstutsikter i USA. I Norge ventes fortsatt høy aktivitetsvekst i fastlandsøkonomien i 2007. Veksten antas likevel å bli klart lavere enn i 2006, i hovedsak på grunn av mindre ekspansive impulser fra petroleumsinvesteringene, lavere nærings- og boliginvesteringer og noe lavere vekst i de norske eksportmarkedene. Arbeidsledigheten i 2007 målt ved AKU ventes å gå ned til 2,7 prosent.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene anslår en konsumprisvekst på 0-1 prosent fra 2006 til 2007. Den underliggende inflasjonen justert for avgifter og energivarer, ventes å øke med om lag 1,5 prosent. I SSBs siste prognoser fra februar ventes pengemarkedsrentene å øke til 4,6 prosent som gjennomsnitt for 2007, om lag 1,5 prosentpoeng høyere enn for 2006.

Pensjonsreformen

Det årlige pensjonstapet for et 4-6-årig studium vil bli 20.000-30.000 kroner med regjeringens forslag til ny folketrygd sammenliknet med å begynne å jobbe rett etter videregående skole. Det store flertallet av Unios grupper har lav eller negativ avkastning av å ta høyere utdanning. Livsinntekten er til dels mye lavere enn for dem som begynner å jobbe etter videregående skole. Det må derfor gis pensjonsopptjening for normert studietid.

Unio vil kjempe for de offentlige tjenstepensjonene. Bruttogarantien og særaldersgrensene må videreføres, og AFP må videreføres.